

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-(2018/2019-37)

7 NİSAN DÜNYA SAĞLIK GÜNÜ

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), Dünya genelinde sağlıkta hakkaniyetin sağlanması, hastalık risklerinin azaltılması, sağlıklı yaşam alışkanlıklarının ve sağlıklı ortamların desteklenmesi ve hastalık nedenleriyle mücadele amacı ile 7 Nisan 1948 tarihinde kurulmuş ve sağlığı “*sadece hastalık ve sakatlığın olmaması değil, fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan tam bir iyilik hali*” olarak tanımlamıştır. Her yıl DSÖ’nün kuruluş yıldönümü olan 7 Nisan, Dünya Sağlık Günü olarak kutlanmaktadır. Her Dünya Sağlık Günü’nde dünya genelindeki tüm insanları ilgilendiren önemli bir sağlık sorunu seçilerek, o konuda uluslararası harekete geçilmesinin önemi vurgulanmaktadır¹.

Dünya Sağlık Örgütü’nün (DSÖ) kuruluş yasasında "bütün insanları mümkün olan en üst düzeyde sağlığa ulaştırmak" hedefi bulunmaktadır. Bu hedefin temelinde temel sağlık hizmetlerinin sunumu yer almaktadır. Geleneksel Tıp yaklaşımından farklı olarak Temel Sağlık Hizmeti (TSH) anlayışı; “*sağlığın korunup geliştirilmesi, herkese sürekli hizmet, geniş boyutlu hizmet, ekip anlayışı, genel pratisyenlere ağırlık, toplumun katılımı ve sektörler arası işbirliği*”ni kapsamaktadır.² Bu anlayışa rağmen Dünya nüfusunun yarısı halen temel sağlık hizmetlerine ulaşamamaktadır. Yaklaşık 100 milyon insan ise sağlık hizmetlerini kendi ceplerinden karşıladıkları için aşırı yoksulluğa itilmektedir; 800 milyondan fazla insan (Dünya nüfusunun yaklaşık %12’si) kendileri, hasta olan çocukları ya da ailenin bir başka üyesinin sağlık harcamalarını karşılamak için hane bütçesinin en az %10’u harcamaktadır.¹

Bu nedenledir ki, Dünya Sağlık Örgütü 2019 yılı için Dünya Sağlık Günü temasını “**Evrensel Sağlık Kapsayıcılığı: Her yerde, herkese**” olarak belirlemiştir³. Bunun mümkün olabilmesi için herkesin, yaşadığı yerde, ihtiyaç duyduğu bakımda, ihtiyacı olduğu zaman içinde alması gereklidir. Bunun için dünya genelinde çabalar sürmektedir.

¹ [İnternet] WHO. “The World Health Report 2008, Now More Than Ever” ISBN:978-92-4-156373-4, Geneva, Switzerland, 2008 (Erişim Tarihi: 29.03.2019)

² Öztekin Z, Temel Sağlık Hizmetleri 1978-2018. (2018), Ankara. HASUDER Yayın No: 2018-3, s.3-24.

³ [İnternet] <https://www.who.int/campaigns/world-health-day/world-health-day-2019> (Erişim Tarihi: 29.03.2019)

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-(2018/2019-37)

DSÖ 2017 raporuna göre toplumun sağlığının ruhen, bedenlen ve sosyal yönden tam bir iyilik halinde olması için desteklenmelidir. Bunun sağlanmasında sağlığın koruma ve geliştirilmesi, riskli davranışlardan kaçınma, sağlık hizmetlerine erişim ve tedavi bir bütündür. Bir ülkede hastaların tedavi edici kurumların başarısının yanı sıra halk sağlığı ya da koruyucu sağlık kurumlarının başarısı ve çalışmaları çok önemlidir.⁴

Sağlık kavramı hayatımızda hiç bir kavramla değiştirilemez veya ölçülemez. Sağlıklı toplumlar için öncelikle toplumun en küçük yapı taşı olan bireyin sağlıklı ve güçlü olması, işlerini hızlı ve kolayca yapabilmesi gerekir: Bireyler sağlıklı olduğunda, toplumlar da sağlıklı olur.

**Birinci basamak sağlık hizmetleri,
herkes için sağlığı sağlamanın en verimli ve etkili yoludur.**

Kimsenin geride kalmamasını sağlamak için şimdi harekete geçmeliyiz.⁷

- ✓ **UNUTMAYALIM:**
- ✓ **Sağlık bir insan hakkıdır.**
- ✓ **Evrensel sağlık kapsayıcılığı gerçekleştirilebilir bir hedeftir.**
- ✓ **Evrensel sağlık kapsayıcılığı demek, herkesin her ihtiyaç duyduğu zaman ve yerde, herhangi bir ekonomik zorluk yaşamadan, kaliteli sağlık hizmetlerine erişebilir olması demektir.**

⁴ [İnternet] <https://gedab.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/85/07-13-nisan-2018-dunya-saglik-haftasi> (Erişim Tarihi: 03.04.2019)

⁵ [İnternet] (Erişim Tarihi: 29.03.2019)

⁶ [İnternet] <https://www.who.int/campaigns/world-health-day/world-health-day-2019/key-messages> (Erişim Tarihi: 01.04.2019)

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-(2018/2019-37)

- ✓ Sağlık hizmetlerinin kaliteli ve ulaşılabilir olması gerekli olup, birinci basamak hizmetler evrensel sağlık kapsayıcılığının temelini oluşturur.
- ✓ Kişiler, yaşadıkları ve/veya çalıştıkları alana olabildiğinde yakın mesafede, sağlık hizmetlerine ilk erişim yeri olarak birinci basamak sağlık hizmetlerine ulaşabilmeli, sağlığın korunması ve iyileştirilmesinden, tedavi ve palyatif bakıma kadar her türlü ihtiyacını karşılamak konusunda destek alabilmelidir.
- ✓ Birinci basamak sağlık hizmetleri sadece kişilerin hastalıklarının tedavisi ile ilgilenmez, sağlıklarını iyileştirmek ve sağlıklı kalmak konusunda topluma yol gösterir, yardım eder.
- ✓ Birinci basamak hizmetler ne kadar güçlü ise toplumun sağlığı o kadar güçlü olacak, bakım hizmetleri maliyet-etkili, verimli olacak, hizmet kalitesi yükselecektir.
- ✓ Asgari sağlık hizmetlerinin güvence altında olması evrensel sağlık kapsayıcılığı için mutlak zorunluluktur, ancak, yeterli değildir. Bireyler ve toplumlar sağlık alanında ihtiyaçları olan yüksek kalitede hizmete erişebilmeli, kişi-merkezli bakım esas alınmalı, politika yapıcılar herkese sağlık hedefleri konusunda doğru ve yeterli yatırımları gerçekleştirebilmelidir ⁶.

Sağlık haftanızı kutlar,

**daha iyi, daha mutlu, daha huzurlu ve sevdiklerinizle geçirebileceğiniz
sağlıklı bir yaşam dileriz.**

Bu doküman Dr. Kübra Gündüz Cebeci ve Dr. Zeynep Devran Muharemçoğlu tarafından Prof. Dr. Banu Çakır danışmanlığında 29.03.2019 tarihinde hazırlanmıştır.

Bu bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik vb ortamlarda kullanılması önerilmektedir:
Devran Muharremçoğlu Z., Gündüz Cebeci K, Çakır B. 7 Nisan Dünya Sağlık Günü, HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi-(2018/2019-37)
[İnternet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/> Erişim: 07.04.2019.